ситуаціях, застосовуючи ці знання та уміння, а також беручи на себе відповідальність за цю діяльність».

Сучасні роботодавці висувають високі вимоги не лише до професійних здібностей спеціаліста, а й до рівня його фізичної підготовленості та стану здоров'я. Тому дуже важливо розглядати реформування не лише професійної складової виробничого навчання, а й загальноосвітньої – теоретичного навчання, до складу якого, входить фізичне виховання.

Ми пропонуємо модернізацію процесу фізичного виховання за рахунок формування в учнів фізкультурно-оздоровчої компетентності.

Фізкультурно-оздоровча компетентність являє собою внутрішні, потенційні, приховані психологічні новоутворення: знання, мотиви, уподобання, інтереси, уміння, навики, програми дій, система цінностей, ставлення до фізкультурно-оздоровчої діяльності, які виявляються у методичній компетентності з упровадження і передачі їх іншим членам суспільства, зокрема у процесі професійної діяльності та сім'ї.

Специфіка формування фізкультурно-оздоровчої компетентності обумовлює низку вимог до планування теоретичного розділу, до змісту та побудови навчальної програми з фізичного виховання, до організації самостійної роботи учнівської молоді та інше.

Для успішного формування фізкультурно-оздоровчої компетентності у процесі фізичного виховання потрібно сформувати необхідний обсяг теоретичної інформації, удосконалити структуру уроку фізичного виховання, розробити блоки фізичних вправ, а також розробити форми і методи організації учнями самостійних теоретичних і практичних занять фізичними вправами у позаурочний час.

Література:

1. Данилова О. І. Перспективні напрямки розвитку системи професійно-технічної освіти в Україні / О. І. Данилова // Педагогічний альманах. - 2015. - Вип. 25. - С. 165-171. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2015_25_27.

2. Профессиограммы и профессиокарты основных профессий / Под ред. В. В. Ерасова. – К., – 1995. 111 с.

ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Шестакова Н. В., учитель вищої категорії, «Старший вчитель» фізики
Загальноосвітньої школи І-ІІІ ст №3 Бердянської міської ради

Актуальність роботи. Міжособистісні стосунки – це система установок, орієнтацій, очікувань і стереотипів через які люди сприймають себе і оцінюють один одного. Міжособистісні відносини емоційні за своєю природою. Вони супроводжуються різними переживаннями (симпатіями і антипатіями). Для

позначення міжособистісних відносин в психології використовується термін "взаємини".

Міжособистісні відносини – це безпосередньо ті відносини, які складаються в реальному житті між індивідами. Основою міжособистісних відносин є спілкування індивідів один з одним.

Мета дослідження: діагностика міжособистісних стосунків в підлітковому віці; виявлення психологічних компонентів формування сприятливих відносин у середньому шкільному віці міжособистісних стосунків.

Завдання дослідження:

- На основі теоретичного аналізу визначити особливості формування міжособистісних відносин в підлітковому віці.
- Виявити і обґрунтувати психологічні умови формування міжособистісних стосунків в середньому шкільному віці.
- Експериментально перевірити ефективність.

Методи дослідження: У вітчизняній та зарубіжній соціальній психології проблема групи розроблена на досить глибокому науково-методичному рівні. Дослідження Б. Паригіна, Я. Коменського, А. Петровського, Л. Уманської зосереджуються на соціально-психологічних факторах формування та розвитку груп, визначенні специфіки впливу на особистість конкретної соціальної групи, а також питань групових взаємин. А. Ковальов, В. Мясищев, розвиваючи концепцію А. Лазурского, вважають, що відносини це цілісна система індивідуальних, виборчих зв'язків особистості з різними сторонами об'єктивної дійсності. Ці та інші теоретичні підходи є свідченням загостреної уваги дослідників даної проблеми і саме тому вони потребують детального аналізу та наукового обґрунтування.

Міжособистісні стосунки підлітків необхідно вважати найважливішою умовою їх особистісного розвитку. Вибудовуючи міжособистісні відносини, підлітки вчаться добувати потрібну інформацію, переймати досвід, збагачують себе моральними знаннями і моральними цінностями, вчаться правилам поведінки в суспільстві, створюють свій стиль спілкування. Саме тому проблеми, що стосуються міжособистісних відносин, не втрачають своєї актуальності

Проблематикою даної теми займалися такі вчені як А. Бодалєв, Г. Андрєєва, В. Москаленко, А. Морозова, А. Лазурський, Б. Ананьєв, та інші.

Аналіз літератури показав, що досліджено багато сторін пубертатного періоду в особливості міжособистісних відносин. Однак, незважаючи на значну кількість робіт слід зазначити, що в педагогіці, психології досі недостатньо вивченими залишаються:

- взаємозв'язок міжособистісного спілкування підлітків з суб'єктивною оцінкою якості їх життя;
- ступінь, особливості та динаміка розвитку окремих компонентів впевненості в собі у підлітків (особистісного, когнітивного, емоційного, поведінкового) протягом усього вікового періоду;

- суб'єктивна оцінка підлітком життя як індикатора благополуччя пов'язаного з міжособистісними відносинами;

Сутність дослідження. Ми провели емпіричне дослідження, метою якого було виявлення міжособистісних стосунків в підлітковому віці.

Наша вибірка складалася з учнів 7-их та 8-их класів на базі Бердянській загальноосвітній школі І ІІІ ступенів №3 Бердянської міської ради Запорізької області (45 учнів 7 х класів та 58 учнів 8 х класів).

Для вивчення психологічних особливостей формування відносин у підлітків нами використовувалися такі методи та методики: бесіда, спостереження, Методика діагностики спрямованості особистості Б. Басса (орієнтаційна анкета), «Діагностика прийняття інших» (за шкалою Р. Фейя).

У результаті діагностики було виявлено, що у методиці діагностики спрямованості особистості Б. Басса в 7 класах: спрямованість на себе (Я) мають – 38%, спрямованість на спілкування (О) – 44%, та спрямованість на справу (Д) – 18%, підлітків. В той час як в учнів 8 класів: спрямованість на себе (Я) мають – 43%, спрямованість на спілкування (О) – 26%, та спрямованість на справу (Д) – 31%, учнів.

За результатами проведення методики «Діагностика прийняття інших» (за шкалою Р. Фейя) ми маємо такі результати:

середній рівень прийняття інших: 7 клас – 51% учнів; 8 клас – 56% учнів;

високий рівень прийняття інших: 7 клас – 16% учнів; 8 клас – 26% учнів;

низький рівень прийняття інших: 7 клас – 33% учнів; 8 клас – 18% учнів;

Перевіривши та проаналізувавши результати діагностики слід зробити висновок, що більшість підлітків спрямовані на спілкування у 7 класі, в той час більшість людей які мають високий та нормальний рівень прийняття інших знаходяться у 8-му класі. Це може бути пов’язано з новим колективом учнів, більш складною навчальною програмою та суб’єктивною якістю життя. Всі результати методик були підтверджені за допомогою бесіди та спостереження.

На основі теоретичного аналізу ми визначили компоненти та особливості стосунків у підлітковому віці. Найбільша частина досліджень міжособистісних відносин розроблялася на матеріалі соціальної та педагогічної психології. Також міжособистісні стосунки включають в собі особистісний, когнітивний, емоційний і поведінковий компоненти і представляє собою пізнання індивідуально-психологічних особливостей партнерів у спільній діяльності та взаєморозуміння для підлітків, позитивні чи негативні переживання, що охоплюють учнів в міжособистісному спілкуванні, дії, які виражають відносини даної людини до інших людей, до групи загалом. Ефективність міжособистісних стосунків оцінюється станом задоволеності – незадоволеності групи та її членів.

Висновки дослідження: Вивчаючи розвиток особистості підлітка в цілому, можна виділити кілька напрямків безпосередньо пов'язаних з правильністю формування міжособистісних відносин.

- Самовираження. Для підлітка важливо виділитися в колективі однолітків своїми особистими якостями, або знаннями, вміннями. Важливо не тільки продемонструвати, а й отримати схвалення від однолітків.
- Пізнання навколишнього світу. Для підлітка важливий вільний безоціночний обмін думками з різних питань. Думка товаришів буває частіше цінішою, ніж думка батьків.
- Набуття дружби. Друг в підлітковому віці часто стає найближчою людиною. Разом підлітки проходять життєві труднощі дорослішання.
- Почуття спільності. Коли підліток відчуває приналежність до значущої для нього соціальної групи, то психологічно відчуває себе комфортно, особливо, маючи високий статус в групі.

Таким чином, міжособистісні відносини є одним з найважливіших чинників успішності особистості в підлітковому віці.

Між компонентами міжособистісних стосунків і складовими суб'єктивної оцінки якості життя (відчуття щастя, задоволеність життям, ціннісними орієнтаціями особистості) є позитивні зв'язки, які свідчать про міжособистісний вплив на суб'єктивну оцінку якості життя підлітків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальна психологія. / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Вінниця: Нова Книга, 2014. – 704 с.
2. Малафіїк І.В. Педагогіка / І.В. Малафіїк. – К. : Слово, 2015. – 632 с.
3. Рашковська І. Формування психологічного клімату в школі / Ілона Рашковська. – К. : Шкільний світ, 2017. – 152 с.
4. Скрипченко О.В. Вікова та педагогічна психологія / О.В. Скрипченко, Л.П. Василенко. – К. : Просвіта, 2012. – 320 с.
5. Філоненко М.М. Психологія спілкування / М.М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.

ІНТЕГРАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Шиман О.І., канд. пед. н., доцент
Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна

Міністерство освіти і науки України узгодило остаточну версію проекту Державного стандарту початкової загальної освіти, який 21 лютого 2018 р. затвердив Кабінет Міністрів [1]. Саме за ним уже наступного навчального року навчатимуться усі перші класи Нової української школи. У 2018/2019 навчальному році школам запропонують навчати учнів за Типовими навчальними програмами або ж розробити свої на основі типових на засадах інтеграції. Вже відбулося громадське обговорення двох проектів програм, до якого